

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Mogli bismo učiniti čuda...

Izgradimo crkvu
u DR Kongu

Susret nakon
dvadeset i dvije godine

Apostolat molitve

„Da se sjemeništarcima, novcima i novakinjama, namjere na odgajatelje koji žive u radosti evanđelja i s mudrošću ih pripremaju za njihovo poslanje.“

Sadržaj

Uvodnik
U središtu
Iz života naših misionara

Intervju
Apostolat molitve
Vijesti iz Crkve u svijetu

Vijesti iz Crkve u Hrvata

Iz dnevnika jednog misionara
Misijski velikani

Radosni svjedoci Isusove ljubavi i milosrđa.....	3
Očitovanje Božje slave u vjerničkoj zajednici	4
U novoj misiji Monduli Juu	6
Mogli bismo učiniti čuda... ..	7
Izgradimo crkvu u DR Kongu	8
Susret nakon dvadeset i dvije godine	10
„Evo na vratima stojim i kucam“ (Otk 3,20).....	12
Apostolat molitve za lipanj	14
DR Kongo – Ubijen svećenik	15
Pakistan – Velik porast svećeničkih zvanja	15
Južna Koreja – Mladi misionari milosrđa	16
Filipini – Tečajevi islamsko-kršćanskog dijaloga	16
Etiopija – Iskustva s djecom u misijama	16
Tribina “Crna i lijepa moja Afrika”	17
Formacijski susret župnih misijskih animatora	17
Nosimo misijske narukvice.....	17
Humanitarno-misijska akcija za djecu Afrike	18
Kršćanska otvorenost i briga za misije i misionare.....	18
Kršćanstvo i poligamija.....	19
Sv. Ivan Teofan Vénard, andeoski mučenik.....	21
28. ljetni susret misionara i misionarki u Dubrovniku	23

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** don Ivan Štironja
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: Grafika Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 01/56 35 055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje “Opis plaćanja” navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Radosni svjedoci Isusove ljubavi i milosrđa

Isus se nakon uskrsnuća više puta ukazivao svojim apostolima. Mjesto ukazanja bila je i dvorana Posljednje večere, gdje su se učenici okupljali i zaključavali u strahu od Židova (usp. Iv 20, 19). Upravo su ondje apostoli doživjeli ohrabrenje i osnaženje u vjeri. Isusov "mir vama" nije bio samo običan pozdrav, nego i dar prepoznavanja. Vidjeti Učitelja i čuti mu glas bilo je istinsko učvršćenje u vjeri, potvrda svega onoga što im je govorio.

Piše don Ivan Štironja

Dar vjere temelj je poslanja koje je Učitelj namijenio svojim apostolima: "Kao što mene posla Otac, i ja šaljem vas" (Iv 20, 21). Nema razlike između Očeva i Isusova poslanja, Isus šalje upravo onako kako Otac šalje. Tako onda nema ni razlike između uvjeta koji se traže. Oni su uvijek i za svakoga isti, a to je savršena predanost Očevoj volji i savršena ljubav. Odgovoriti na Isusov poziv i izvršiti zadaću može samo onaj tko se istinski Isusu predaje u vjeri i tko ga istinski ljubi.

Sve ono što je Isus imao, što je primio od svog Oca, predao je svojim apostolima – Crkvi, koja je rođena po njegovoj mucu, smrti i uskrsnuću. Krist je ostao Glava, a Crkva je postala Tijelo, nositeljica i darovateljica svega onoga što je Isus ostavio onima koji mu vjeruju i koji ga ljube. A Glava i Tijelo jest cjelovit Krist.

Crkva je dakle ovisna o Isusu, koji poziva, šalje, daje sadržaj, snaži, osvježava, tješi, prašta, podiže... Na kraju presuđuje i pravedno nagrađuje. Bez Isusa Crkva ne bi imala poruke, snage; ne bi se imala komu vratiti niti

obratiti; ne bi joj imao tko rasvijetliti spoznaju, osnažiti srce, voditi ju putem istine i pravednosti... Sve to čini Isus snagom svoga Svetoga Duha.

Da, to je Isus! To je Isusova Crkva! To smo onda i mi s Isusom, ili bez Isusa. Posebno su to svećenici koji jedini imaju vlast i čast nastupati u ime Isusovo. To su misionari, ti dušobrižnici i navjesticitelji radosne vijesti spasenja.

Bogu hvala za svećenike koji nam uprisutnjuju Isusa, koji nas drže na okupu oko Isusa. Hvala Bogu za misionare, one koji su poslušali Isusov glas i stavili se na raspolaganje Crkvi. Upravo oni, koje je Crkva poslala, dolaze nam ovih dana. Dolaze na svoja ognjišta, svojoj Majci koja ih je poslala na periferije da budu svjedoci i pronose vijest o Očevoj ljubavi i milosrđu. Koliko samo ljubavi i milosrđa Nebeski Otac, a onda odatle i majka Crkva gaje prema svakomu svom djetetu, posebno prema onima do kojih još treba stići Radosna vijest spasenja, prema onima koji imaju poteškoće u rastu i razvoju. Pozvani smo suosjećati s Ocem i s Majkom: *sentire cum Ecclesia*. Ne suosjećati zapravo znači i sam imati poteškoće u rastu i razvoju.

Apostoli su osjetili što znači "biti bez" Isusa. To je vrijeme muke, raspeća i smrti, pa sve do uskrsnuća; vrijeme grobne tišine, razočaranja. Apostoli najbolje znaju kako je biti bez Isusa. U tomu se stanju Juda izgubio, Petar zatajio, svi "učenici ostaviše i pobjegoše" (Mt 26, 56), Toma napustio (Iv 20, 24). Svi se u strahu zaključali. Takvo stanje bez Isusa i u nama izaziva strah i beznađe, zatvaramo se od svijeta, sumnjamo, lutamo... I u ovo naše vrijeme teško je biti bez Isusa. Isus je uvijek bio i bit će čovjekovo najveće otkriće, bogatstvo i uporište. S njime smo najveći bogataši i pobjednici. Bez Isusa smo najveći siromasi – boksi, pravi gubitnici.

Stanimo uz Isusa, ostanimo Isusovi! Budimo svjedoci, misionari i radosni navjesticitelji Božje ljubavi i milosrđa!

Bog – u kršćanskoj zajednici (10)

Očitovanje Božje slave u vjerničkoj zajednici

Preokupacija Isusovih učenika poslije njegova uskrsnuća usmjeravala se na pitanje kako ga sada susretati i s njime drugovati. To se na poseban način osjetilo nakon najave da odlazi, što je za njih bio velik izazov, od čuđenja do straha. Jer oni su se nadali da će upravo tada biti obnovljeno izraelsko kraljevstvo, a to znači da će se dogoditi konačno i zemaljsko ispunjenje svega o čemu je govorio i za što se žrtvovao. Zato je silazak Duha bio presudan.

S nama ostat žarko želi

Ono što se događalo s učenicima, događa se i s nama danas. Nije baš lako vjerovati da Bog ostaje s nama, čak uza sva uvjeravanja, počevši od njegovih poslanika, poput anđela Gabrijela u navještenju Emanuela, Boga s nama, do samih Isusovih toliko učestalih ponavljanja da nas ne će napustiti. A to je na izričit i svečan način rekao pred svoj odlazak Ocu: "Evo, ja sam s vama u sve dana do svršetka svijeta" (Mt 28, 20). Dakako, trebala je jaka snaga Duha Svetoga da apostole i potom Crkvu do današnjih dana uvjeri da nas nije napustio te nam je dao čvrsto uvjerenje o svojoj prisutnosti; istina, na posve drugačiji način od vidljivog druženja.

Premda to vjerujemo, nekad smo skloni misliti da Bog "diže ruke" od ovog svijeta, koji dobrim dijelom ne

sluša njegov glas. Zato pogotovo danas, zbog tolikih komešanja i otpada, valja ustrajati u vjeri da Bogu nije bilo "ispod časti" u Sinu doći i ostati među nama upravo takvima kakvi jesmo i u Crkvi kakva jest, makar ne samo svetoj, već i grješnoj, da se ne umara u praštanju i ljubavi. Sad je ključno pitanje našega uključivanja u djelo spasenja, u konkretnoj župnoj zajednici. I bez obzira na to kakvi smo, često "narod tvrde šije", slabi u slušanju obnoviteljskoga glasa njegova Duha, on je tu. I upravo je to temeljna radosna vijest.

Tu vjeroispovijest moramo imati trajno pred očima naspram nekim tvrdnjama u prošlosti, a dijelom i danas, da je Bog stvorio ovaj svijet i poduzeo neke mjere za njegovo dobro, ali ga je ipak ostavio i prepustio samomu sebi. To je ne samo hereza nego i uvod u krajnji pesimizam, koji danas uzima znatnije razmjere u situaciji kad se među ljudima, zbog niza razloga, širi određeno beznađe. Đavao vidi svoju pobjedu upravo u činjenici da ljudi, čija je vjera kušana Božjom "šutnjom", počinju misliti da je čovjek prepušten samomu sebi, nemoćan da se protiv zla bori neadekvatnim sredstvima.

Bog se "nastanio" u ljudskoj zajednici

Prisjetimo se evanđelista Ivana, koji je, po svemu sudeći, najdublje

Piše dr. Milan Šimunović

shvatio tajnu Božje uprisutnjujuće ljubavi: "I Riječ tijelom postade i nastani se među nama i vidjesmo slavu njegovu kao Jedinorođenca od Oca – pun milosti i istine" (Iv 1, 14). Bibličar B. Duda će reći da se Bog ušatorio među ljudima i ne želi se maknuti iz ljudske povijesti, barem ne iz zajednice onih koji ga, u njegovu Sinu, primiše i kojima je dao moć da postanu djeca Božja (usp. Iv 1, 12).

Jedan od zadataka nove evangelizacije upravo je jačanje svijesti da kršćanska zajednica ima mogućnost već sada, na zemlji, gledati Božju slavu, premda će se to na veličanstven način očitovati kad se Isus pojavi u slavi Očevoj na kraju svijeta i vremena (usp. 1 Iv 3, 2). Dakako, to će biti tek nakon što se u potpunosti dovrši njegovo započeto djelo na zemlji. To će biti krajnja objava Oca i ostvarenje savršenoga jedinstva u ljubavi svih vjernika međusobno i s Presvetim Trojstvom.

Činjenica je da kao kršćanska zajednica nismo često pravo svjesni da nam se upravo sada, u drugovanju s Isusom, daje "zalog buduće slave". Drugim riječima, postavlja se pitanje koliko je Crkva, u pojedinoj i najmanjoj zajednici vjernika, svjesna da je mjesto gdje se božanska slava može i iskustveno osjetiti. Često smo skloni misliti da su tu sreću imali samo Isusovi očevidci, posebno po Isusovu uskrsnuću. Međutim takvo gledanje

obećano je svim naraštajima do kraja vremena. Ako smo u neposrednoj svezi s Isusom, a to znači i s Trojstvenim Bogom, posebice u euharistiji, to je upravo stoga što je on djelatno prisutan i svojim Duhom preobražava pojedince i zajednicu, premda to ide prilično sporo, ovisno o našoj otvorenosti.

Upozorenje Isusovim učenicima da ne "gledaju u nebo", kamo je Isus uzašao, već da s njime krenu na posao naviještanja, dakako na drugačiji, odnosno otajstven način što se tiče susretanja, važi i za nas danas. Prostorni pojmovi kao *gore i dolje, nebo i zemlja, prošlost i sadašnjost* samo su naše zemaljske konstrukcije kojima želimo izreći ono više, neizrecivo i nedokučivo. Drugim riječima, kao što je Isus gotovo neprimjetno nestao, uzašao na nebesa, kao u nekom oblaku, on isto tako silazi u našu svakidašnjicu, jer za njega prostor ne predstavlja nikakav problem. On želi da njegovi učenici, ondašnji i današnji, budu u stanju živjeti i graditi novi život Božjega kraljevstva, ali ne nekom silom, odnosno "ljudskom mišicom", kao što kaže jedna pjesma, već snagom Duha Presvetoga.

Od dana Isusova uzašašća počinje svojevrsna nova "svjetska pustolovina" Božje ljubavi, njegove drugačije prisutnosti, ali, gle novoga čuda, s velikim povjerenjem u ljude, u svoje učenike i sve ljude dobre volje. I to se čudo osjetilo već prvoga dana, kad su se učenici, poklonivši se odlazećemu Isusu, s velikom radošću vratili u Jeruzalem, ali ne više isti i skrštenih ruku, već zauzeto promišljajući kako će krenuti na put naviještanja i življenja Božjega plana spasenja nakon što budu osnaženi najavljenim darom Duha, makar ih to i došlo glave.

Jedinstvo ključni znak Božje prisutnosti

Dakako, Isusovim učenicima počele su se vraćati u svijest njegove riječi o uvjetima da mogu biti protagonisti njegova djela. Štoviše, sve više je dolazio do izražaja

prvi i osnovni uvjet – da će moći ne samo djelovati, nego i pozivati se na Božju riječ i prisutnost, po njegovu Duhu, a to je jedinstvo i međusobna ljubav. Drugim riječima, oni mogu djelovati samo ako su ondje gdje je Isus, ako su u jedinstvu s Trojedinim Bogom i međusobno. Naime, ako je Isus u Ocu i njegovi učenici, to jest mi možemo računati na to savršeno jedinstvo ljubavi da bismo djelovali na pobožanstvenjenju samih sebe i drugih.

Sve to govori o nužnosti vraćanja na Isusov naviještaj, posebice pred rastanak sa svojim učenicima. Držim da je prvi i glavni "katekizam" za djelovanje kršćana u konkretnoj župnoj zajednici, do nakraj svijeta, upravo ono što Isus otvoreno kaže: "Ja sam Put, Istina i Život: nitko ne odlazi Ocu osim po meni. Da ste upoznali mene, i Oca biste moga upoznali. Odsad ga poznajete i vidjeli ste ga" (Iv 14, 7).

Dakle kršćani u Isusu vide Očevu prisutnost. Međutim to nije samo predmet spoznaje, jer to još nije dosta za novi život. Isus izričito traži takvo poznavanje koje prerasta u ljubav u jedinstvu, opredjeljenje, život s njime kao što loza živi od trsa (Iv 15, 4). Stoga će reći: "Ako me tko ljubi, čuvat će moju riječ, pa će i Otac moj ljubiti njega i k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti" (Iv 14, 23), a to znači da će nas ljubiti i očitovati nam se (usp. Iv 14, 21).

Može li za kršćanske zajednice biti veće radosti od tog Isusova obećanja? Ali s druge strane, može li biti i veće odgovornosti za nas? Ne radi se samo o tome da se taksativno čuvaju njegove zapovijedi, od kojih su mnoge već ranije i sami Židovi čuvali, a što se događa često i nama kršćanima. Naprotiv, "ostajanje u njemu" pretpostavlja radikalnu promjenu, odnosno obraćenje, a to se u prvom redu odnosi na zapovijed sebedarne ljubavi. Ta nemoguće je biti plodan Isusov učenik, "donositi rod", širiti njegovo djelo, ako među njegovim učenicima ne bude je-

Činjenica je da kao kršćanska zajednica nismo često pravo svjesni da nam se upravo sada, u drugovanju s Isusom, daje "zalog buduće slave".

Drugim riječima, postavlja se pitanje koliko je Crkva, u pojedinoj i najmanjoj zajednici vjernika, svjesna da je mjesto gdje se božanska slava može i iskustveno osjetiti. Često smo skloni misliti da su tu sreću imali samo Isusovi očevdci, posebno po Isusovu uskrsnuću. Međutim takvo gledanje obećano je svim naraštajima do kraja vremena. Ako smo u neposrednoj svezi s Isusom, a to znači i s Trojstvenim Bogom, posebice u euharistiji, to je upravo stoga što je on djelatno prisutan i svojim Duhom preobražava pojedince i zajednicu, premda to ide prilično sporo, ovisno o našoj otvorenosti.

dinstva i međusobne ljubavi, i to onakve kakvom nas je on ljubio i ljubi, a koja se mora očitovati u "polaganju života" za druge (usp. Iv 14, 12–13).

Bez obzira na to što je to često pretežak Isusov zahtjev, kršćanska zajednica nema gotovo nikakve perspektive ako ga ne nastoji danomice usvajati. Zato smo danas pred "velikim ispitom", upravo u vrijeme naglašena individualizma, udaljavanja jednih od drugih, pa čak i podjela. Priznali mi to ili ne, povratak novim odnosima koje je Krist donio predstavlja *biti ili ne biti* župne zajednice. Jer učeničke zajednice nema ako nije ispunjena Božjim bićem, njegovom slavom. Kakve li sreće da nam je omogućeno "gledanje" Božje slave!

U novoj misiji Monduli Juu

rekao mi je da, ako stvarno to želim, mogu dobiti Župu Monduli Juu, koja se nalazi oko 40 km od Arushe, gdje je i sjedište biskupije. Ja sam to s radošću prihvatio.

U novu sam župu došao u subotu 2. siječnja ove godine oko 20 sati. Idućeg dana u nedjelju, sada već bivši župnik, pod župnom svetom misom, predstavio me je župljanima a poslije mise župnomu pastoralnom vijeću. Ljude sam u svojem prvom obraćanju, koristeći njihove simbole, zamolio da sve što radimo – radimo zajedno. Nakon susreta sa župnim pastoralnim vijećem ostatak dana proveo sam u primopredaji s bivšim župnikom, jer je on već idućeg jutra otišao iz župe.

Župa Monduli Juu kao svojega nebeskog zaštitnika ima sv. Franju Asiškoga, a obuhvaća 19 sela. Sjedište župe je u selu Emairete, u općini Monduli Juu. Jednim svojim dijelom čak i graniči s mojom bivšom Župom Nainokanoka. Od jednog kraja župe do drugoga ima više od 130 kilometara. Katolika je na posljednjem popisu bilo 8000, a k tomu još i nekoliko tisuća katekumena. U samomu središtu župe prva crkva je izgrađena od drveta i lima 1968. godine, ali je ubrzo dotrajala. Onda je 1983. Edward Moringe Sokoine, tadašnji premijer Tanzanije, koji je bio iz iste općine, a čija obitelj i danas tu živi, kao velik štovatelj sv. Franje Asiškoga odlučio pokloniti zemljište i pomoći pri izgradnji župne crkve i centra koji će pomagati djevojkama koje su u ono

doba, a i danas je tako, bile u podređenom položaju u plemenu Masaji. Nažalost, nekoliko mjeseci nakon početka gradnje premijer je poginuo u prometnoj nezgodi, u mjestu koje se danas zove Wami Sokoine, a nalazi se u Župi Wami Dakawa, koju vode naši misionari Dražan Klapež i Nikola Sarić. Na sreću, gradnja župne crkve i centra, ali bez popratnih sadržaja koje je premijer imao u planu, završena je 1988. godine. Nažalost, otad se nije puno ulagalo u održavanje crkve i župne kuće, tako da nam sada slijedi skupa obnova kompletnog krovišta, jer sam za vrijeme kišne sezone, morao na nekoliko mjesta u crkvi i nasred moje sobe stavljati kante od 20 litara, koje bi se brzo napunile.

Inače, na cijelom području župe najveći nam je problem nedostatak bolnice, a imamo samo tri ambulante. Nedostaje nam i pitka voda. U misiji skupljam kišnicu, koja mi je dovoljna za četiri mjeseca sušne sezone, a onda nabavljamo vodu cisternama iz udaljenosti od 30 km. Polako već obilazim filijale, a pet ih još nisam obišao zbog kišne sezone, koja je pretvorila sve ceste u rijeke. Nadam se da ću uskoro moći posjetiti i te filijale.

U župi sam se već počeo pomalo baviti zemljoradnjom, posadio u vrtu povrće i voće, koje će mi malo pomoći u raznoraznim projektima, ali to je samo kojih 20 % od onoga što mi je potrebno. Uzdaajući se u Božju pomoć, želim nastaviti projekt pokojnog premijera i pomoći djevojkama i ženama u školstvu i zdravstvenoj skrbi.

TANZANIJA
– o. Tomislav Mešić

Dragi čitatelji Radosne vijesti, dragi prijatelji misija!

Nakon duljeg boravka u domovini, gdje sam bio na oporavku od prometne nezgode, početkom studenoga prošle godine, vratio sam se u Tanzaniju, u svoju sad već bivšu Misiju Nainokanoka.

Po dolasku u misiju ubrzo sam uvidio da su se stvari veoma pogoršale u samom parku prirode Ngorongoro, gdje se Župa Nainokanoka nalazi. Naime prvo što sam doznao bilo je da nitko ne može ući u Ngorongoro besplatno, što je do mog odlaska u domovinu bilo omogućeno svima koji su nam dolazili pomagati. Uz to su pooštreni uvjeti za dobivanje dozvola za unošenje bilo kojega građevinskog materijala ili bilo čega drugoga. Zbog toga sam odlučio zamoliti svojeg provincijala da me premjesti u koju drugu župu, među Masaje. Kao da je i sam dragi Bog to želio, jer kad sam rekao svojem provincijalu da želim premještaj, iako je bio iznenađen,

Mogli bismo učiniti čuda...

GHANA
– don Ivan Stojanović

Poštovani prijatelji misija!

Već sam pisao o novoj Misiji Tatale u kojoj djelujem. Sada vam želim opisati kako je proteklo preuzimanje misije, koje je bilo 31. siječnja 2016., i ostale događaje.

Nakon tečaja – seminara koji je bio raznolik i koristan za pastoralno djelovanje, moji su se salezijanski poglavari susreli s ocem biskupom i dogovorili dan primopredaje. Na dan primopredaje okupilo se, za ovu misiju, silno mnoštvo. Došao je i biskup, koji je predvodio misno slavlje. Svećenici na odlasku, i ja, kao novi upravitelj misije, uputili smo svoje poruke narodu. Trojica smo propovijedali.

Nakon euharistijskog slavlja počelo je opće veselje, pjesme i plesovi uz domaća jela i domaće pivo pito. Slavlje je potrajalo sve do večeri. Krajem veljače ostali smo samo mi salezijanci u misiji. Prijašnji upravitelji misije dobili su nova zaduženja.

Tjedni pohodi svakomu selu

Planirali smo nekoliko najvažnijih pastoralnih aktivnosti u središnjici i selima. Glavna aktivnost trebala je biti tjedni pohod svakomu selu i evangelizacija prisutnošću, biblijskim filmom i razgovorom. Proces priprema je još uvijek u tijeku. Po našem originalnom planu, ovaj pastoralni projekt trebao se početi ostvarivati polovicom veljače. U početku je sve išlo po planu, a onda smo naišli na nepredviđene poteškoće.

Nabavili smo generator, razglas, video projektor i onda je zapelo. Nemamo platno za prikazivanje filma. Morali smo putovati do naše prve misije, Odomase, i to smo riješili. Ceste i putovi su nikakvi pa nas je naš posuđeni, stari i vjerni Nissan počeo izdavati. Malo-pomalo i guma prazna. Zadnji put, mladić koji je na tomu radio nije pritegnuo vijke, pa je na sred putovanja kotač otpao. Bogu hvala, nitko nije nastradao. Ponekad Nissan ne će upaliti. Valjda se pregrrije, a pokazivači na ploči ne rade. Ponekad izgubi kontakt, vjerojatno zbog prevelike trešnje na cesti.

Nadali smo se novomu autu, ali zasada ništa od toga. Vjerojatno je negdje zapelo. Bit će da je na putu. Posljednje dvije godine otvoreno je osam novih postaja i svi trebaju po-

moć. Liberija i Sijera Leone su u lošijem stanju od Gane, iako je i ova misija uronjena u nevjerovatno siromaštvo. Ako fizički nisi jak, ne možeš opstati. Ovdje rad na polju zahtijeva ljudsku fizičku snagu. Obitelji bez muške radne snage nemaju šanse.

Trebali bismo zaposliti jednog radnika, prevoditelja. Moramo naći pouzdanu osobu koja zna engleski i domaće jezike. Naš proračun to ne predviđa. Potrebni su katehista koji bi radili samo taj posao. Misija broji više od 30 tisuća ljudi, raštrkanih uokolo 60 km.

Bez ceste, zapravo stalne prisutnosti, teško ćemo ih evangelizirati i primiti u Katoličku Crkvu. Kad bi svaka naša biskupija u domovini izgradila barem jednu kapelicu površine 300 četvornih metara ili školu (šest učionica, ured, ostavu, malu knjižnicu) i osigurala sredstva za jednog katehista, mogli bismo učiniti čuda.

Siromaštvo se priljepilo za ove dobre ljude

Puno je inteligentne djece koja ne mogu nastaviti školovanje. Ideja je ove godine iz svakoga sela školovati jednog dječaka i djevojčicu, a iz središta glavne misije pet dječaka i pet djevojčica. Nadam se da će se javiti 50 kuma i kumova. Cilj je iduće godine pomoći 100 djece.

Zato vam šaljem puno pozdrava i zamolbu za pomoć u ime naše djece, koja su izuzetno siromašna, ali uvijek vesela i nasmijana.

Poteškoće i nevolje

Vrućine su sada strašne, iznad 40 stupnjeva, a vode nema. Kiša nije padala od listopada 2015. Nažalost, bušotine su presušile. Mi u misiji kupujemo vodu i kolone školske djece svaki dan dolaze piti. Škole su udaljene 10-ak minuta od misije.

Bolesti su opasne. Prije nekoliko dana pokopao sam dječaka od sedam godina. Četvero djece u obitelji se odjednom razboljelo. Budući da nemaju novca, nisu ih na vrijeme odveli u bolnicu. Dječak koji se zvao Božji Put umro je isti dan i u noći smo ga pokopali. Bilo je tužno i mučno gledati mrtvo tijelo dječaka u naručju strica. Izmolili smo kratke molitve i pokopali ga. Išao je u crkvu, ali nije bio kršten.

Drugi primjer: starica je dovela petogodišnju djevojčicu u školu i molila da ju primimo jer u kući nema hrane. Baka je stara, mama se psihički razboljela i ne mogu hraniti dvoje djece. Posjetili smo ih i darovali im jam i kozu.

U mnogim selima je puno djece, a nema niti škole ni kapelice. Voda, ako je uopće ima, prljava je i zaražena. Srećom, neka sela imaju vodu i školu, a nemaju crkvice. Trebalo bi pomoći pet sela da dobiju vodu, 10 sela trebaju škole i kapelice.

Eto, to su neki od naših radosti i poteškoća. Volio bih pomoći, ali ne mogu. Nemam dovoljno novca, kao ni vi dragi čitatelji. Zato molimo Isusa i dobre ljude da nam pomognu.

Ovu cestu na slici nazvali smo žalosna otajstva našeg putovanja. Rashladni uređaj u autu je zakazao, pa se moramo znojiti malo većim kapljama znoja. Sav sam crven i šaren od osipa. Neka se i po toj žrtvi proslavi Isus!

DR KONGO
– fra Ante Kutleša

Izgradimo crkvu u DR Kongu

Bio je to poziv Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine u ožujku 2009. god. u dogovoru s Nacionalnom upravom Papinskih misijskih djela u BiH – Misijskom središnjicom koja je provela akciju prikupljanja priloga za izgradnju župne crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije u Mulebi.

Prilike u misiji Muleba

Misija Muleba, u Biskupiji Kamina, u DR Kongu, nastala je 2008. god. iz jednog dijela Misije Kimungu, koja je također nova misija, nastala 1999. god. Pošto je Misija Kimungu po prostranstvu bila prevelika i teško je bilo svugdje stići, nužno je bilo, radi učinkovitosti, osnovati novu misiju. Misija Muleba ima osim središta, samog mjesta Muleba, još 22 sela. Udaljenosti su još uvijek velike. U dva smjera treba prijeći i 80 km, dok u druga dva nešto manje. Jedan potpuni pohod selima je oko

Oni su jamstvo uspjeha prve evangelizacije i Crkve u ovoj misiji. Siromaštvo se prilijepilo za ove dobre ljude i nikako da ga se riješe.

Naše radosti u susretima

Jedan me prijatelj u dopisu pitao koje su vaše misionarske radosti i žalosti. Ima ih puno. Svaki susret s ovim ljudima je radost, osobito s djecom. Svaki dan djeca dolaze u misiju. Učimo ih o Isusu i igramo se s njima. Puno je veselja, smijeha, cike i vike. Znaju se naša djeca ljutiti, ali ne znaju psovati. Vole pjevati i plesati. Rado dolaze u crkvu. Lijepo je kad nas ljudi prihvaćaju i vole. Stalno nas pozivaju u svoja sela. Okupi ih se na stotine. Uvijek nas razvesele svojim darom: jam, kokoš...

Raduje me što prihvaćaju našu svetu vjeru. I oni koji nisu kršćani poštuju nas i cijene.

750 km terenskim vozilom i još 80 km motorkotačem. Dakle, moglo bi se na području Misije Muleba osnovati još novih misija. U svim selima postoje i druge kršćanske zajednice, protestanskog usmjerenja. Mi smo u manjini, osim u nekoliko sela u koje su dolazili misionari i prije osnutka Misije Muleba. Odmah, 2008. god., počeli smo misliti na izgradnju župne crkve, ali prije toga je trebalo imati malo veću prostoriju gdje ćemo slaviti svetu misu, dakle kapelicu ili, kako to danas vole reći, višenamjensku dvoranu. Ako tražite pomoć u biskupijama na Zapadu za izgradnju kapelice, ne ćete ju dobiti, a ako se traži za višenamjensku dvoranu, onda nema problema... U isto vrijeme gradio sam i višenamjensku dvoranu i župnu kuću. U međuvremenu sam stanovao u kući koju su mi vjernici Mulebe sami napravili, "kao i sebi", i ondje sam stanovao dvije godine. Kuća je bila od ćerpiča, nepečene cigle, pokrivena travom, kao što to oni rade za svoje stanovanje. I bi dobro. Ipak sam se razveselio kad sam 2010. prešao u župnu kuću koju sam sam izgradio. Vodu sam doveo iz udaljenosti od 6,5 km. Pomoć je stigla iz Njemačke, Franjevačke misijske središnjice u Bonnu.

Dar Crkve u BiH

Krajem prosinca 2010. poslan je dar Crkve u BiH, prikupljen preko Nacionalne uprave PMD BiH, Misijske središnjice. Skupilo se 40 017 eura. Novac sam uredno dobio posredstvom franjevačke misijske uprave u Belgiji. Još jednom zahvaljujem svim darovateljima: župama i poje-

diñcima. Sve vas imam uredno popisane i sjećam vas se u molitvama. Znam da ne daje onaj tko ima, nego onaj tko se naučio davati; tako veli iskustvo. Bivši ravnatelj Papinskih misijskih djela u BiH, mons. Tomo Knežević, dostavio mi je popis svih darovatelja. Veliko mu hvala! Crkva je 35 m duga i 15 m široka. Građa je željezna. To se može vidjeti na slici. Hvala Bogu, radovi su pri kraju. Vjernici, koji su vrlo malobrojni, pomagali su u ravnanju terena, a što se novčane pomoći tiče, u njih se ne mogu pouzdati. Samo kad ne bi tražili da ja njima pomažem, to bi već bila nekakva pomoć. Posebno ove Godine milosrđa. Najprije sam im tumačio smisao Godine milosrđa, a sada oni meni drže "prodike": "Oče, pa Godina je milosrđa, pomozmi. Što bi rekao papa Franjo kad bi čuo da si nas odbio!"

Izgrađujemo "živu Crkvu"

Naravno, pomoć koju sam dobio iz Misijske središnjice u Sarajevu nije bila dovoljna da se sagradi župna crkva, posebno kad se ima u vidu da sam u Mulebu došao, što bi se reklo, "na ledinu". Trebalo je sve dopremiti po ovim našim cestama.

Zatim, bez vode se ne može ništa ni početi, a da ne govorim o onima koji će izvoditi radove. Niti jedan radnik nema neku kvalifikaciju. Kad se prijave da bi radili, onda ih pitam što oni znaju raditi, a odgovor je uvijek isti: sve. Ovdje sve može značiti i ništa, eto samo imam dobru volju, a drugo ćeš mi pokazati kako se radi. Tako je to bilo u početku, a tako je

i dan-danas.

Bilo je i drugih darovatelja za izgradnju župne crkve, posebno među subračom franjevcima. Ovom zgodom svima zahvaljujem. Može se reći da je teško graditi crkvu, ali je isto tako istina da je lijepo graditi crkvu. Drago mi je da je ta čast mene zapala. Zajedno s radnicima, njih dvadesetak, iz dana u dan i, naravno, uz Božju pomoć, koja nije izostala, konačno se dođe do lijepih rezultata. Ako Bog da, još koji mjesec i crkva će biti potpuno gotova. Sve na veću slavu Božju! Ali ne gradimo mi ovdje samo crkvene zgrade, nego također, i to na prvom mjestu, izgrađujemo "živu Crkvu" – pravu Crkvu. Od osnutka misije pa do danas broj krštenih, uglavnom odraslih osoba, popeo se na 965. Na Duhove ove godine imao sam u jednoj filijalnoj misijskoj postaji svetu misu i krstio 19 osoba. Bilo je samo dvoje male djece, a ostalo su sve bili katekumeni. Bogu hvala i hvala dobrim katehetama i starješinama kršćanskih zajednica, koji nesebično poučavaju kršćanski nauk bez ikakve službene nadoknade za svoj rad. Takvima pronadem bar mali dar. Spomena je vrijedno ovdje reći jedno veliko hvala i inženjeru Borislavu Petricu, iz Posušja. On mi je vrlo rado izradio nekoliko nacrti, a ja izabrao jedan te ga je Boro izradio i po tome sam, uz male preinake, sve radio. Neka mu je hvala i od Boga plaća!

Vama svima koji ste potpomogli projekt *Izgrađimo crkvu u DR Kongu* veliko HVALA.

Susret nakon dvadeset i dvije godine

Nezaboravna 1994. godina. Godina strave i užasa. Te godine, upravo poslije najveće kršćanske svečkovine Uskrsa, započeo je strašni genocid u Ruandi. Samo u mojoj župnoj crkvi ubijeno je pred mojim očima više od tisuću ljudi. Kao i svake godine, u Ruandi je na uspomenu svih nevinih žrtava sto dana posvećeno na sjećanje na genocid. Tjedan dana, od 7. do 13. travnja dani su žalosti u cijeloj zemlji, kad se samo o tome govori na radiju, na televiziji i na svim obveznim skupovima.

Ostao sam čudom nenasječen

Veoma nerado, gotovo nikako ne vraćam se na to stratište mojih prijatelja – ljudi, žena i djece. Ja

RUANDA
– don Danko Litrčić

sam ostao čudom nenasječen – jer nisam bio iz njihova plemena – a nije bio došao moj čas.

Ove godine, nakon dvadeset i dvije godine, slavio sam svetu misu u nedjelju nakon Uskrsa – na Bijelu nedjelju, ili kako ju još nazivamo, na Nedjelju Božjeg milosrđa – u jednoj filijali te moje bivše velike župe. Zove se Rubona, što bi značilo 'vidljivo mjesto'. To je petnaest kilometara od župne crkve. Ondje smo 1993. započeli graditi crkvu Krsta Kralja. Rat je prekinuo gradnju, ostala je na visini od jednog metra.

Tri godine nakon povratka u Ruandu, tj. 1998. prvi put sam posjetio župnu crkvu u Mushi i odande sam produžio u Rubonu, upravo s namjerom da vidim što je s tom cr-

kvom. Našao sam ju kakvu smo ju ostavili u ratu 1994.

Uz pomoć naših poglavara, osobito darovima iz domovine, trudom mjesnih vjernika – crkva je sagrađena po prijašnjem planu. Pozvali su me na posvetu crkve te više puta kasnije – ali nisam nikako uspio spojiti njihov poziv i moje obveze. Ove godine, budući da imam mladog subrata u svojoj zajednici, to se ipak ostvarilo. Povod je bio posjet časnoj sestri Velene, koja je radila u našoj zanatskoj školi od samog početka, a prošle godine je premještena u Rubonu. Sa mnom su pošle i njezine dvije susestre prijateljice siromaha koje rade u našoj školi na jezeru "Don Bosco" Muhazi te salezijanka suradnica dobrovoljka koja vodi tu školu.

Iznenadeni svećenikom bijelcem

Bilo je nedjeljno kišno jutro. Poranili smo da stignemo na vrijeme. Sveta misa je najavljena u 10,30 sati. Župnik je najavio da će biti sveta misa, ali nije htio reći tko će ju slaviti. Tako je za mnoge bilo iznenađenje kad su vidjeli svećenika bijelca, a k njima sada dolaze samo domaći, crni svećenici.

Ja sam najprije obišao staru, malu crkvu, u kojoj su se prije ljudi tiskali i znojili. Ona me je podsjećala na mnoge lijepe događaje – tolika krštenja mladih i odraslih ljudi, vjenčanja mladih i starih parova – a svi su bili bos. To je sad jedna dvorana za vjeronauk. Ljudi su došli rano u novu crkvu i molili svetu kronicu. Iskoristio sam vrijeme da slikam crkvu izvana.

Potom sam ušao u crkvu. Nakon dvadeset i dvije godine puno se toga promijenilo. Crkva je velika, visoka – dupkom ispunjena. Djeca u prvim klupama, mladi i stari iza njih. Svi lijepo odjeveni – nema više bosih nogu. S lijeve strane oltara sintesajzer, moderne orgulje – i pjevači svi u bijelim haljinama. U sakristiji ministranti, čitači, ministri euharistije – svi lijepo dostojno odjeveni čekaju u redu. I ja sam se obukao u lijepu, bijelu misnu odjeću, koju je časna sestra donijela za mene.

Na znak zvonca svi su u crkvi ustali i zajedno s pjevačima zaorili uskrsnu pjesmu *Kristu yazutse, yazutse koko* (*Krist je uskrsnuo, uistinu je uskrsnuo*).

Došavši k oltaru i okadivši oltar, iskoristio sam dugu pjesmu da promatram vjernike. Nakon pozdrava rekao sam im da sjednu. Zamolio sam da ustanu koji me poznaju – jedna trećina ih je ustala. Djeca, mladi – nisu me mogli znati. Neke starije uspio sam s radošću prepoznati – kao i oni mene.

Svi su me htjeli zagrliti

U propovijedi sam im rekao da sam došao izdaleka da ih vidim, da vidim novu lijepu crkvu te da im donesem radosnu vijest. Svi su znatiželjno načulili uši.

“Donosim vam veliku radosnu vijest – za djecu, za mlade, za bolesne, za stare – Isus je pobijedio

patnju i smrt, uskrsnuo je! Živ nas čeka kod dobrog Oca u raju. Veselite se i radujte.

Nakon svih borbi, muka, patnji i smrti – i mi ćemo uskrsnuti i vječno biti sretni s Isusom i njegovom Majkom, sa svim našim dragima u raju!”

Svi su ustali i ponovno zapjevali: “Isus je uistinu uskrsnuo!” Uživao sam osjećajući njihovu radost. U tomu veselom raspoloženju nastavili smo slaviti Boga...

Poslije svete mise neki su me zamolili za sveti sakrament pomirenja – ta nemaju svaki dan svećenika! Neki su došli u sakristiju da me zagrlje i zahvale što sam došao da me nakon toliko godina opet vide. Drugi su čekali vani. Kakva radost na licima! Svi su me htjeli zagrliti. Tu su stari koji me poznaju. Svi me pitaju sjećam li ih se.

“Ti si me krstio! Ti si blagoslovio našu ženidbu, ti si mi omogućio da sam išao u školu, ti si nam pomogao da imamo crkvu...”

Toliko toga lijepoga ostalo je iz tog vremena, tri i pol godine, što sam misionario u toj velikoj župi. Jasno, ne mogu se sjetiti svega toga. Važno je da to živi u tolikim ljudima i da donosi ploda – nakon dvadeset i više godina. Mi smo posijali, drugi zalijevali, a Bog daje da raste – slava i čast Kristu Kralju!

MARKUS OFFNER, PREDsjedNIK KONFERENCIJE
EUROPSKIH MISIJSKIH ANIMATORA DJECE

“Evo na vratima stojim i kucam” (Otk 3,20)

Svjetski dan izbjeglica, koji se slavi 20. lipnja, bio je povod razgovora s Markusom Offnerom, predsjednikom Konferencije europskih misijskih animatora djece i dugogodišnjim djelatnikom Djela sv. Djetinjstva u Aachenu, u Njemačkoj, zemlji koja ima snažnu i razgranatu mrežu misijskog djelovanja pod okriljem Papinskih misijskih djela.

? Bili ste sudionik ovogodišnjega Europskog susreta misijskih animatora djece. Kakav je to skup bio?

! Europski susret misijskih animatora djece ili CEME (*Conférence de l'Enfance Missionnaire Européenne*) svake druge godine okuplja animatore Djela sv. Djetinjstva, koje potiče djecu na zajedništvo i solidarnost s njihovim vršnjacima u svim dijelovima svijeta, a osobito s onima u siromašnim zemljama. U ovaj susret koji je prvi put održan izvan Luxembourga bili su uključeni animatori Papinskog misijskog djela svetog Djetinjstva iz 20 europskih zemalja i to je bila prigoda za predstavljanje uspješnih projekata u misijskim zemljama i dogovore budućih suradnji. CEME je značajan izvor stručnog usavršavanja, a istodobno i platforma za

razmjenu ideja i materijala, kao i zajedničko promišljanje o radu predstavnika dječjih misijskih organizacija u Europi.

? Kako vidite današnje načine animacije malih misionara?

! Smatram da bi svaki oblik obrazovanja trebao iznova i iznova započinjati s pitanjima koja pokreću djecu i pomažu im pronaći odgovore koji će ih potvrditi u svakodnevnom životu i istodobno im produbiti vjeru. Učenje “kako živjeti” jest učenje kako vjerovati, i obratno. Vjera nije samo za nedjelje. Ona može rasti u svakodnevnom životu kada djeca prošire svoje vidike, kad su jasni u razgovorima s drugima o tomu što je ispravno i važno. Moramo im ponuditi mogućnosti praktičnog angažmana i pokazivanja solidarnosti.

“Djeca pomažu djeci”

? Koje aktivnosti provodi Djelo svetoga Djetinjstva u Njemačkoj?

! Više od 2000 projekata u korist djece mogu biti podupirani iz godine u godinu zahvaljujući angažmanu više od 300 000 djece u Njemačkoj, koja na početku godine odjevena kao Tri kralja idu od kuće do kuće u pratnji oko 90 000 odraslih, donoseći ljudima blagoslov i prikupljajući sredstva za dobrotvorne projekte u korist mališana diljem svijeta. Osobito su važni trenutačni projekti koji u Libanonu omogućavaju školske posjete djeci izbjeglicama iz Sirije. Školski i zdravstveni projekti nude pomoć djeci u mnogim afričkim zemljama u kojima mališani i njihovi roditelji nisu prisiljeni napustiti svoje domove.

? Koji su ciljevi, aktivnost i rezultati pjevača Betlehemske zvijezde?

! Uspješan angažman pjevača Betlehemske zvijezde proširio se iz Njemačke i po drugim zemljama te, zahvaljujući tomu, brojna djeca stječu misijska iskustva pomažući vršnjacima, što obogaćuje i jedne i druge. Za djeću je snažno iskustvo to što oni svojim djelovanjem mogu učiniti nešto za druge. Oni idu ljudima kao donositelji blagoslova i na taj su način pravi misionari evanđelja, da Bog voli sve ljude u svim vremenima.

Otvorimo svoje ruke i srca

? Na susretu ste održali predavanje o situaciji maloljetnih izbjeglica i njihovih obitelji u Europi i svijetu. Što smatrate najvažnijim kada govorite o situaciji mladih izbjeglica i njihovih obitelji u Europi?

! Već u biblijska vremena život obitelji bio je vrlo različit, a razlike s vremenom postaju sve veće. No bez obzira na sve to, obitelji će uvijek biti najvažnija jezgra života i vjere. Pozivam sve da uče iz perspektive same djece. Što i kako bi nam govorili o svojim obiteljskim iskustvima? Što vole, koje su im želje i boli? Takva nam perspektiva može pomoći u približavanju života i vjere. A što se tiče situacije izbjeglica ili bilo kojega drugoga osjetljivog problema, moramo se suočiti s ovime: jaki korijeni osnažuju nas da otvorimo svoje ruke i okrenemo se svijetu s nadom i pouzdanjem.

? Kako se može pomoći izbjeglicama posredstvom Djela svetog Djetinjstva i kako djeca izbjeglice mogu biti uključena u misijsku animaciju?

! U nekim regijama mališani stječu konkretna iskustva susreta s izbjegličkom djecom u školi ili župi. Svugdje uče o opasnostima od djece koja se praktički bez obitelji obvezuju preživjeti, što je nedopustivo. Zadaća Djela svetog Djetinjstva jest pomoći najmlađim vjernicima da iskuse kako je i sam Isus bio izbjeglica te da je svaki angažman u korist izbjeglica prepoznatljiv znak, znak kršćana.

Evanđelje milosrđa potresa naše savjesti

? U svojem predavanju naznačili ste četiri gledišta teme Bijeg i izbjeglice?

! Prvo gledište je biblijsko. Primjericice, čitajući *Evanđelje po Mate-*

ju, otkrivamo što se dogodilo nakon Isusova rođenja. "Pošto oni otidoše, (Josip) on ustane, uzme noću dijete i majku njegovu te krene u Egipat" (Mt 2, 13–15). Isus je dijete izbjeglica koje je provelo prve godine svojeg života u stranoj zemlji, u nepoznatoj okruženju, s drugačijim jezikom, drugačijim navikama i ponašanjima, drugačijom religijom. Ista se stvar dogodila i još uvijek se događa milijunima djece i njihovim obiteljima sve do današnjih dana. Slični se primjeri mogu naći u cijeloj Bibliji – od *Knjige o Ruti* do prisposode o dobrom Samaritancu.

Drugi je iz perspektive Katoličke Crkve. Poistovjećivanje Sina Čovječjega s "najmanjim od ovih" (Mt 25, 40) upućuje na neotuđivo dostojanstvo svake pojedine osobe te se logično odražava i u učenju Crkve. Papa Franjo je već kao kardinal rekao u svojem programu: "Evanđelizacija je razlog postojanja Crkve, ona je pozvana da izađe iz same sebe i ode na granice. Ne samo na zemljopisne granice, već na granice ljudskog postojanja." Moleći *Angelus*, papa Franjo se obratio svim župama u Europi: "Stoga tijekom Godine milosrđa pozivam župe, redovničke zajednice, opatije, samostane i svetišta širom Europe da provode radosnu vijest u djelo i da prime izbjegličku obitelj."

? Treće gledište je praktično, a četvrto vaš osobni pristup?

! Suočeni s potrebom i bespomoćnošću zbog bijega, djeca i tinejdžeri trebaju kreativne načine primijenjene godinama da bi se reagiralo na situaciju s izbjeglicama. Tako, primjericice, svake godine odaberemo redatelja koji snimi dječji film za akciju Betlehemske zvijezde, a djeca od 2015. oslikavaju daske kojima predstavljaju svoja razmišljanja, ideje, zahtjeve, molitve i izjave o solidarnosti, a koristit će se u izradi velikog čamca za spašavanje koji će javnosti biti predstavljen na Svjetskom danu izbjeglica 2016. Moje osobno gledište vezano je za ožujak 2014. godine. Prigodom pripreme pjevača Betlehemske zvijezde proveo sam tjedan dana u Malaviju, u Južnoj Africi. Posjetili smo središnji izbjeglički kamp Dzaleka. Ondje sam upoznao dvije sestre, Lindu i Aladine, od 16 i 10 godina. One su našle utočište kod jedne žene kad su morale bježati iz DR Konga. Njihove roditelje

ubila je neprijateljska vojska i domovi su im uništeni. U jednom trenutku njihov život je nestao. Ondje sam naišao i na Habsu. Habsa ima 13 godina i s obitelji je mjesecima hodala nekoliko tisuća kilometara iz Somalije kroz Afriku, a sve zbog gladi u svojoj rodnoj zemlji. Sa mnom je govorila engleski. Njezin materinji jezik je somalijski. Na svojem dugom putovanju naučila je svahili. U njezinoj školi nastavnici pak govore *Chichewa*, jezik naroda Malavi. Tako Habsa sada govori četiri jezika, a to je dar, to je talent! Bilo mi je nevjerojatno jasno iz oba studija u koja sam bio uključen u Malaviju i Njemačkoj da moramo mijenjati percepciju izbjeglica.

Pitanje više ne bi trebalo biti što im je potrebno, nego što su oni u stanju napraviti! Ta percepcija treba biti usmjerena na njihove talente, darove i iskustva koja su donijeli sa sobom iz strane zemlje te ona iz izbjegličkih kampova. Što to donose sa sobom, a što im možemo omogućiti mi da ondje gdje su sada daju pozitivan prinos? Nekoliko mjeseci kasnije Papa je krenuo na svoje prvo putovanje. Nije mu bilo potrebno susresti moćnike ovog svijeta, već je susreo izbjeglice i spomenuo se onih izbjeglica koje su izgubile svoje živote u moru. Mislim na Lindu, Aladine i Habsu i osjećam Kristov poziv kada papa Franjo poručuje izbjeglicama: "Crkva stoji uz vas u vašoj potrazi za ispunjenim životom vas i vaših obitelji."

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

 mons. Slobodan Štambuk,
biskup hvarsko-bračko-viški

Da se sjemeništarci, novaci i novakinje, namjere na odgajatelje koji žive u radosti evanđelja i s mudročću ih pripremaju za njihovo poslanje.

Izdvajam riječi: *odgajatelj, radost i mudrost*. Radi shvaćanja molitve u Apostolatu molitve i njezine usmjerenosti, potrebno je dati punu važnost sadržaju nakane naših molitava, iako "Otac nebeski zna što nam je potrebno i prije nego Ga nešto zamolimo" (usp. Mt 6, 8). Biti odgajatelj, odavno je to poznato, vrlo je zahtjevan i odgovoran posao. U staro, grčko-rimsko vrijeme postojala je uzrečica: "Koga bogovi htjedoše kazniti – učiniše ga odgajateljem!" Dobronamjieran odgajatelj želi što bolji uspjeh postići odgajajući. Jer "sramota je ocu loše odgojen sin" (Sirah 22, 3). S druge strane, oni koji su odgajani "poradi ... odgajanja trpe" (Heb 12, 7), pa kao da nema neke osobite sreće kad je riječ o odgoju. Osobito je "mučna" zadaća odgajati one koji bi sutra trebali biti odgajatelji kad je riječ o budućim svećenicima, redovnicima ili redovnicama. U svakom slučaju, "mudrost odgaja sinove svoje" (Sirah 4, 11) i, dakako, ima u vidu mudrost novozavjetnog mislioca: "Koga Gospodin ljubi, onoga i stegom odgaja..." (Heb 12, 6), kao i ono što misli još u Sta-

rom zavjetu onodobni mislilac Sirah: "Tko valjano odgaja svog sina, imat će od njega koristi i ponosit će se njime među znancima svojim" (Sir 30, 2).

Osim svega rečenoga odgajatelj treba biti radostan odgajatelj! Nipošto "smrknuti kao licemjeri" (usp. Mt 6, 16). U tom su izvrsni primjerci: sveti Filip Neri (26. 5.), sveti Ivan Bosco (30. 1.) ili novovjekni sveti Ivan XXIII., nazvan Dobri. Svi su oni, kao i mnogi drugi, svojom veselošću odgajali i svojom vedrinom osvajali i za kraljevstvo Božje. Njihova živa "propovijed" puno puta bijaše njihov smisao za zdrav humor (duhovitost i nasmijanost) bijaše njihova duhovna snaga, učinkovitija i od najmodernijeg oružja: "Bog ljubi vesela darovatelja" (2 Kor 9, 7), ili: "Gospodinu Bogu služi vesela i radosna srca" (Pnz 28, 47). Psalmist potiče i poučava na koji način se pristupa Gospodinu: "Pred lice Gospodnje dođite s radosnim klicanjem" (Ps 100, 2). Jedan naš nešto stariji profesor, kad završavamo neke naše razgovore, običava kazati da mu "rečem nešto lijepo i radosno". Volio bih da to uvijek mogu. Jer za radost,

kao i za sve što vrijedi, treba se potruditi i radosno nastojati.

Biti radostan odgajatelj nije dovoljno. Potrebna je i mudrost svakomu tko se "bavi" tako uzvišenim pozivom. Još je stari Tobija upućivao svoga sina: "Obraćaj se uvijek onomu tko je mudar" (Tob 4, 18), a u Knjizi izreka napominje se: "Druži se s mudrima i postat ćeš mudar" (Izr 13, 20). Ponovno molim starozavjetnog mudraca Siraha za pomoć, a on kaže: "Poučih te putu mudrosti, navratih te na prave staze" (Mudr 4, 11). I kratka "šetnja" Knjigom mudrosti jasno ističe kako raspoznavati što je to mudrost i "gdje ona stanuje": "Mudrost ne ulazi u dušu opak i ne nastanjuje se u tijelu grijehu podložnu ... jer mudrost je duh čovjekoljubiv... Čuvajte se isprazna gundanja i čuvajte jezik od opakih riječi, jer i najtajnija riječ nije bez učinka, a lažljiva usta ubijaju dušu" (Mudr 1, 4; 6 a; 11).

Dragi odgajatelji, hrabro. Osvojite "visove" koji se od vas traže i čuvajte dobre savjete koje ćete dati u svoje vrijeme kao radosni i mudri činitelji prevažna "posla" odgajanja! I ne samo u mjesecu lipnju ove godine!

DR KONGO

Ubijen svećenik

“Zašto me ubijate?” bile su posljednje riječi koje je izgovorio otac Vincent Machozi, svećenik asumpcionista, ubijen u noći 20. ožujka u selu Vitungwe-Isale, 15 km od grada Butemba, u pokrajini Beni (Sjeverni Kivu), na istoku Demokratske Republike Kongo. Prema izvješću lista *La Croix*, otac Emmanuel Kahindo bio je generalni vikar družbe asumpcionista (augustinici od Uznesenja), po nacionalnosti Kongoanac. O samom ubojstvu *La Croix* piše: “Okolnosti vojnici su stigli vozilima, provalili vrata i na mjestu ga ubili.” Dokazi koje je sakupljao otac Kahindo i oni s internetskog portala *Benilubero.com* podudaraju se s činjenicom da su ubojice vojnici kongoanskih oružanih snaga (FARDC). Internetski portal *Benilubero.com* objavio je da je “džip doveo desetak vojnika u odorama Oružanih snaga DR Konga. Provalili su u unutrašnjost Socijalnog centra ‘Mon Beau Village’, u kojem su se okupili vođe plemena Nandes na seminaru o miru, koji

je sazvaio Abdul Kalemire III.”, poglavica zajednice Basha, izaslanik u toj pokrajini i gost samostana.

“Budući da su znali što moraju učiniti, zločinci nisu gubili vrijeme. Bili su užurbani i okupirani time da pod svaku cijenu i to odmah dođu do poglavice Kalemire III. i oca Vincenta. Svjedoci koji su se našli na mjestu bezuspješno su pokušavali prikriti prisutnost te dvojice koju su vojnici tražili. Odjednom su sami kriminalci uočili oca Vincenta, koji je radio na računaru na otvorenome, u dvorištu Socijalnog centra. Odmah su otvorili vatru, a usred praska metaka čule su se riječi oca Vincenta: “Zašto me ubijate?”, nakon čega je pao na zemlju i izdahnuo. Zahvaljujući činjenici što je poglavica Kalemire III. upravo otišao od oca Vincenta da bi se odmorio, izbjegao je ono najgore.

Ocu Vincentu već su prijetele smrću, a 2003. god zbog toga je bio prisiljen pobjeći u SAD. To ga nije spriječilo da postane urednik

internetskog portala *Benilubero.com*. Nakon povratka u Kongo, sedam puta je izbjegao pokušaj atentata.

Otac Vincent je više puta javno govorio o strašnoj patnji pripadnika plemena Nande, koja je uzrokovana prisutnošću različitih oružanih skupina na području Beni, koje su ilegalno eksploatirale koltan, mineral koji se koristi u proizvodnji elektroničkih komponenti za mobilne telefone, a sve se to radi u dogovoru s vojskom. (Riječ *koltan* skraćena je od naziva metala kolumbij i tantal – prva tri slova tih dvaju elemenata zajedno čine naziv *koltan*.)

Otac Vincent je rođen 1965. godine. Kao sedamnaestogodišnjak ušao je u Družbu asumpcionista. Nakon završetka studija u Francuskoj, zaređen je u Angersu 1994. Predavao je u Bogoslovnom sjemeništu u Kinshasi, doktorirao je na Sveučilištu u Bostonu, s temom o prevladavanju sukoba. (Fides)

PAKISTAN

Velik porast svećeničkih zvanja

Crkva u Pakistanu vrlo aktivno živi svoju vjeru unatoč svakodnevnim poteškoćama te unatoč činjenici da je to zemlja s 95 % muslimana. “Stalni rast broja duhovnih poziva najbolji je pokazatelj prisutnosti živoga Boga među svojim vjernicima”, riječi su oca Inayata Bernarda, rektora Sjemeništa “Santa Maria” u Lahoreu.

Otac Bernard, odgajatelj 26 sjemeništaraca koji se pripremaju za svećenički poziv, podsjeća na osobitosti Crkve u Pakistanu, u kojoj duhovni pozivi, jednostavno, cvjetaju, što se najbolje potvrđuje u 23 svećenička redjenja od početka 2015. godine te 15 novih dakona koji će biti zaređeni u 2016. godini. Također 79 sjemeništaraca pohađa studij na Nacionalnom teološkom institutu u Karachiju, dok 96 sjemeništaraca pohađa studij na Teološkom institutu sv. Franje

Ksaverskoga u Lahoreu. “Te brojke predstavljaju svijetlu budućnost Katoličke Crkve u Pakistanu, a važno je spomenuti i mnoge duhovne pozive u ženskim redovničkim družbama”, rekao je otac Inayat, navodeći dalje kako su “svi ovi duhovni pozivi znak nade kroz koju se ulijeva povjerenje i snaga čak i u teškim trenucima”. Istina je i da je kršćanska zajednica zbog kompleksnosti sociopolitičke situacije u Pakistanu ponekad izložena diskriminaciji i nasilju, primjerice ono što se dogodilo na Uskrs u Lahoreu, ali “teroristi bez razlike napadaju vjerske,

civilne i vojne ciljeve”, kaže otac Inayat. Ipak, najvažnije je da sve te nevolje ne pogađaju našu slobodu i vjeru, nego ih jačaju i daju snagu za dalje. “Mučeništvo koje ponekad iskusimo zapravo je sjeme novih kršćana i ostaje Božji dar po kojem spoznajemo i živimo svoju vjeru”, zaključuje otac Inayat.

(Fides)

JUŽNA KOREJA

Mladi misionari milosrđa

Smisijom da pomognu svojim kolegama u svim životnim okolnostima, u poteškoćama u učenju te u ljudskim, materijalnim i duhovnim poteškoćama, skupina učenika iz srednjih škola u Seulu nazvala se "mladim misionarima milosrđa". To je inicijativa koju je pokrenuo Pastoral za duhovna zvanja i za mlade u Seulskoj nadbiskupiji, kao način da se ohrabre i osnaže mladi ljudi u Godini milosrđa. Kako doznaje agencija "Fides", 35 predstavnika Katoličkoga pokreta mladih i 13 izaslanika Korejskih mladih studenata katolika primili su od biskupa Petera Chunga Soon-taeka poslanje da budu mladi misi-

onari milosrđa i vrše svoju posebnu misiju tijekom Godine milosrđa u okruženju u kojem žive: u obitelji, školi, odnosima s prijateljima.

"Mladi ljudi bit će primjer vjere svojim kolegama", smatra o. Stephan Kim Sung-hoon, povjerenik pastoralna za mlade. "Vjerujemo da postoji velika razlika između propovijedanja svećenika i riječi koje prijatelj može reći", objašnjava o. Kim Sung-hoon. Najvažnija misija za ove mlade misionare – objašnjava se u obavijesti poslanoj agenciji "Fides" – bit će da "obrate

sami sebe i donesu radost evanđelja prijateljima oko sebe": Mladi misionari milosrđa obećali su da će čitati evanđelje svaki dan, da će moliti svaki dan, pružati podršku, tješiti svoje kolege i pomagati im u teškim situacijama. (Fides)

FILIPINI

Tečajevi islamsko-kršćanskog dijaloga

u Zamboangi, svake se godine organiziraju tečajevi islamsko-kršćanskog dijaloga. To je jedna od temeljnih aktivnosti koje se

ma koji su nam pomagali održati tu inicijativu, u sklopu koje su tisuće muslimanskih i kršćanskih lidera završile tečaj u Mindanau, ali i u drugim dijelovima Filipina i u drugim zemljama", kazao je o. D'Ambra.

Postoje tri tečaja koji se organiziraju svakoga proljeća, a ove godine između kraja travnja i kraja svibnja: osnovni, specijalni i intenzivni. Osnovni tečaj obično traje četiri tjedna, tijekom kojih sudionici imaju mogućnost zajedno proučavati osnove islamskoga i kršćan-

skog nauka. Na naprednijoj razini kršćanski sudionici žive s jednom muslimanskom, a muslimani s kršćanskom obitelji. Specijalni tečaj traje tjedan dana, tijekom kojih se produbljuje odabrana tema. Na intenzivnom tečaju komparativno se proučavaju islam i kršćanstvo, s naglaskom na temu dijaloga. Organiziraju se i posebne aktivnosti za mlade kršćane i muslimane, kao prigoda za zajedničko učenje, razvijanje prijateljstva i dijeljenje bratskih trenutaka. (Fides)

Učenje i iskustvo dijaloga: takav je prijedlog pokreta "Silsilah", koji je na jugu Filipina pokrenuo misionar otac Sebastiano D'Ambra, s Papinskog instituta za strane misije (PIME). U Harmony Villageu (hrv. „skladnom selu“), koji je u sklopu pokreta osnovan

ondje provode dvadeset godina, iako su tečajevi započeli već 1987., ali su se tijekom prvih deset godina održavali u drugim mjestima. "Raduje nas što slavimo 30. obljetnicu ovog programa i iskustva u dijalogu između muslimana i kršćana. Zahvalni smo svi-

ETIOPIJA Iskustva s djecom u misijama

Želim vas izvijestiti o inicijativi koju poduzimam s katoličkom djecom u Adabi", izjavio je za agenciju "Fides" Giuseppe Ghirelli, misionar *fidei donum* u Biskupiji Adaba. "Svaki četvrtak poslijepodne idem u Herero, 5 km od Adabe, gdje imamo vrtić, osnovnu školu i malu crkvu. Ondje nema katolika, tek nekoliko pravoslavaca, a većina su muslimani. Šestero djece iz Dječjeg doma Dodola dolaze sa mnom slaviti svetu misu. Dok sam se jednom pripremao za svet misu, vidio sam da su došla neka djeca te sam ih pozvao da uđu u crkvu, što su

oni i učinili. Uz pomoć kateheta smo se i upoznali. Prije početka svete mise objasnio sam im znak križa i tad sam shvatio da su se neki tada prvi puta prekrížili. Nakon svete mise, djeca iz Dodole, s kojom tijekom tjedna čitamo i bojimo evanđelje, postaju mali misionari koji formiraju grupe i prisutnima pričaju o Isusu. Nekima je to bilo prvi put čuti za Isusa. Potom su se igrali, sprijateljili, zabavljali i veselili ponovnom susretu. Neki su znatiželjni prolaznici stali i promatrali... Tko zna, možda će i oni jednoga dana doći u crkvu", rekao je don Giuseppe.

I Povjerenstvo svetog Djetinjstva uključeno je u tu misijsku aktivnost. "Kad sam ih posjetio, dali su mi olovke, naprtnjače i bilježnice s misijskim obilježjima za djecu. Na pitanje o značenju naprtnjača i podijeljenoga misijskog materijala jedna djevojčica je rekla: 'Dolazimo u crkvu, slušamo svećenikovo tumačenje evanđelja i to prenosimo onima koji ga još ne poznaju.' Savršena sinteza *missio ad gentes*: slušanje Božje riječi da bi se ona prenijela onima koji ju još ne poznaju", zaključio je misionar.

(Fides)

ZAGREB

Tribina "Crna i lijepa moja Afrika"

U ponedjeljak 9. svibnja 2016. godine na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, u sklopu izbornog predmeta Misiologije, održana je tribina pod naslovom *Crna i lijepa moja Afrika*. Gost predavač bio je vlč. Antun Štefan, nekadašnji misionar u Africi i današnji nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj. U svojem izlaganju o. Antun nazočne je ukratko upoznao s poviješću misija te različitim institucijama koje danas djeluju u Crkvi na tom području. Na temelju svojega osamnaestogodišnjega misionarskog

iskustva u Beninu, na sebi svojstven način, s velikim žarom i ljubavlju, pričao je o životu i načinu djelovanja misionara u misijama. Naglasio je važnost misijskog djelovanja Crkve *ad gentes* kao bitne oznake njezina poslanja i u današnjem vremenu. Kraće izlaganje održala je također gđa Ines Sosa Meštrović, koja je govorila o radu Nacionalnoga misijskog ureda u Republici Hrvatskoj. Tribini je prisustvovalo tridesetak sudionika. Na kraju je uslijedila diskusija, u kojoj je o. Antun, između ostaloga, istaknuo da Isus ne smije postati samo informacija,

nego treba uvijek biti živa i radosna vijest. Naposljetku je svima nazočnima podijeljen novi broj misijskog časopisa *Radosna vijest* i misijska krunica.

Fra Josip Ivkić,
student 3. godine FTS-a

SISAK

Formacijski susret župnih misijskih animatora

Prvi formacijski susret župnih misijskih animatora s područja Sisačke biskupije održan je u subotu 7. svibnja u Dvorani sv. Ivana Pavla II. u sisačkom Velikom Kapitolu. Susret su vodili nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj vlč. Antun Štefan zajedno s voditeljem Misijskog ureda Sisačke biskupije vlč. Ivanom Faletarom, a prisustvovali su i djelatnici Nacionalne uprave PMD Ines Sosa Meštrović i Josip Burja. Sve je pozdravio vlč. Faletar, osobito zahvalivši na dolasku vlč. Štefanu i djelatnicima Nacionalne uprave PMD. Govoreći o važnosti misija, istaknuo je kako je upravo zadatak svakog kršćanina biti misionar. "Smisao misionara je da hodi po svijetu, donosi Evanđelje i

Krista. I upravo je to ono što svakom pojedincu donosi radost, zrelost i napredak", rekao je vlč. Faletar, prisjetivši se svog boravka u Beninu u kojem već dugi niz godina djeluju naši misionari. Ravnatelj Štefan približio je okupljenima cilj i djelo Papinskih misijskih djela, upozorivši na razliku između katoličkih misionara i brojnih humanitarnih udruga koje djeluju u misijskim zemljama. "Te humanitarne udruge donose siromasima samo materijalnu pomoć, dok se naši misionari brinu, uz materijalno, i za njihovu duhovnu skrb, donoseći tim ljudima Krista". Govoreći o cilju susreta te o perspektivama rada i orga-

nizaciji misijskih skupina u župama, vlč. Štefan rekao je kako je to jedan dio pastorala koji je svaki vjernik pozvan živjeti te kako su takve skupine produžena ruka misionara u dalekim krajevima. U nastavku kroz radionice, praktične i konkretne primjere različitih misijskih zajednica, sudionicima su dani savjeti kako osmisliti rad župnih misijskih zajednica te kako što konkretnije djelovati u vlastitim župama. (IKA)

Nosimo misijske narukvice

Kreativni učenici Područne škole Gornji Hruševac puno toga mogu izraditi vlastitim rukama. To i čine, zajedno sa svojim učiteljicama Nevenkom i Danijelom. Kreativcima je velika radost pjevati s pokretima pjesmu *Mi želimo uzdić Isusa*. Kad su vidjeli misijske

narukvice, nestale su u trenutku, jer je svatko želio imati barem jednu veselu, šarenu misijsku boju na svojoj ruci. Fotografirali su se uz plakat kojim su htjeli očitovati svoju želju da sva djeca svijeta čuju za Isusa i da mu mogu zapjevati baš kao i oni. (I. Š.)

ČITLUK

Humanitarno-misijska akcija za djecu Afrike

Učenici Srednje škole dr. fra Slavka Barbarića u Čitluku, zajedno s vjeroučiteljicom Realom Šakota, pedagoginjama i nastavnicima, sudjelovali su u humanitarno-misijskoj akciji. U vrijeme korizme i u duhu dobre volje skupljali su novčane

priloge za djecu Afrike i našega školskoga kolegu don Bernarda Marijanovića, koji djeluje u afričkim misijama. Učenici su prikupili novčani iznos od 1886 BAM, koji je uručen don Ivanu Štironji, nacionalnomu ravnatelju Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini.

Naime ravnatelj Štironja je 25. travnja 2016. godine u našoj školi održao predavanje o važnosti i djelovanju Papinskih misijskih djela, misijama i misionarima. U uvodnom dijelu uveo nas je u svijet Afrike. U svojem je izlaganju posebno stavio naglasak na tri vrlo važne životne riječi, a to su: *ljubav, dobrota i mir*. Dao nam je predodžbe i objaš-

njenje o afričkom svijetu, o težini života ljudi, njihovu preživljavanju, obrazovanju... Uza svaki svoj predah uputio nam je riječi: "Molite i djelujte!" Gledajući fotografije i devetominutni film o fra Miri Babiću, misionaru u Keniji, potpuno nas je uvjerio da je to naš svijet, unatoč razdaljini, te da nam je zaista svima kročiti stazama ljubavi, dobrote i mira.

Ilijana Sušac

KOMUŠINA

Kršćanska otvorenost i briga za misije i misionare

U nedjelju 1. svibnja nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini don Ivan Štironja, na poziv vlč. Marka Hrskanovića, župnika Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Komušini, predvodio je misno slavlje i uputio prigodnu propovijed.

Toga je dana zapravo bila zavjetna nedjelja, kao i sve druge prve nedjelje u mjesecu, kada hodočasnici iz raznih dijelova Bosne, pa i šire, pristižu u to Gospino svetište Vrhbosanske nadbiskupije.

Vlč. Štironja je u svojoj propovijedi govorio o važnosti Papinskih misijskih djela, koja su trajni

znak milosrđa Crkve, o važnosti hodočašća, posebno u ovoj Godini milosrđa, kao i o pozivu na svjedočanstvo kršćanske vjere, što uključuje i misijsko djelovanje.

Vlč. Hrskanović je na kraju misnog slavlja predao nacionalnomu ravnatelju misijske priloge, iznos od 1600 EUR, koje su vjernici prikupili za bolesnu djecu u Ugandi, gdje djeluju naše misionarke Kćeri Božje ljubavi. Vlč. Štironja je zahvalio župniku i svim darovateljima na duhovnoj i materijalnoj potpori Papinskih misijskih djela, kao i na otvorenosti prema potrebama svih onih kojima misionari služe. Dodao je

da to nije prvi put da župnik i vjernici Komušine pomažu misije i misionare. Ista je gesta učinjena i u prigodi gostovanja novoga misionara vlč. Gabbrijela Jukića, 6. ožujka ove godine, kad mu je za potrebe misije Njoko u

Zambiji, kamo je otišao, uručen iznos od 1500 EUR. To je još jedan znak brige i kršćanske ljubavi vjernika toga kraja, koji unatoč svojim poteškoćama pomažu siromašniju braću i sestre u misijskim krajevima. (PMD BiH)

DR KONGO

– Fra Stojan Zrno

Odmah u rano popodne obaviti ćemo ispovijed i započeti svetu misu. Tako smo se dogovorili. Ali i ovdje su kasnili, pa nas je kiša ometala. Nismo pokisli u novoj crkvi, ali je za vrijeme svete mise jako lupala po limenom krovu. Navečer, kad se smrklo, došao nam na razgovor jedan stari kršćanin. Da bismo potakli kršćanske roditelje da ne udaju svoje kćeri bilo kako, naši biskupi su donijeli odluku da se uskraćuju sakramenti svim roditeljima koji udaju svoju kćer kao drugu, treću... ženu poligamistu. Time naime upropaštavaju vjeru svoga djeteta. Ovaj je stari to učinio i odmah je uslijedila odgovarajuća kazna. Nema ni ispovijedi ni pričesti. Sada on pred nama izražava svoje čuđenje biskupima kako su mogli donijeti takvu odluku. Navodi i primjere iz Starog zavjeta. Ponekad nas je i dobro nasmijao svojim "dokazima" protiv biskupa. Veli: "Pa David je imao više žena, pa što? Opet je bio Božji miljenik!" Velim mu: "David kao Židov nije jeo svinjetine. Ako ga želiš nasljedovati, zašto ti jedeš svinjetinu?"

Kršćanstvo i poligamija

Nizao je primjere iz Starog zavjeta, navodio i druge poligamiste i "dokazivao" Pismima da biskupi nisu u pravu. Rekoh mu na kraju: "Mi živimo u Novom zavjetu i mnogi su zakoni iz Starog zavjeta prevladani. Zovemo se kršćanima po Kristu. Ako želiš biti kršćanin, moraš slijediti Kristov zakon kako ga tumači njegova Crkva, a ne kako bi tebi bilo draže." On ostaje pri svome. Nije ništa zla učinio ako je kćeri našao muža. Kakav je? Važno je da je muškarac.

Budući da je kiša padala u popodnevnim satima i u ranim večernjim, mladi su tek oko 21 sat naložili vatru i počeli pjevati i plesati. Kasno počeli, kasno i završili. A nas nekoliko ostade još pola sata, dok ne izgorješe i posljednji komadi drva. Ujutro polazak. S nama će četiri učenika koji pohađaju školu u Kimpangi. Tek sada idu na upis, a školska godina započela prije više od jednog mjeseca. Pitam ih: gdje su bili do sada? "Tražili smo novac", vele svi. Tako je to ovdje. Tek kad počne školska godina, sjete se da će trebati nešto plaćati, pa onda počnu "tražiti" novac, kao da je novac izgubljen negdje na putu.

Misa u Mpayani Bondo

Proći ćemo kroz selo Mpyana Bondo. Zaustavit ćemo se tek da bismo slavili svetu misu, a onda poslije ručka produžujemo prema Kimpangi. Dok se ono malo kršćana sprema za svetu misu, razgovaram sa seoskim poglavarom. I on je počeo moliti u našoj zajednici. Traži da u selu izgradimo kapelicu od tvrdoga građevinskog materijala. Više je njemu stalo da i u njegovu selu ima barem jedna zgrada pokrivena limom, nego da vjernici imaju gdje moliti. Zbilja, stara se kapelica dobro "nagnula". Jedan su zid poduprli drvećem da se ne sruši. Kasnije i žene žele razgovarati. Tuže se da nemaju čiste vode. Trebalo bi srediti neke od mnogobrojnih malih izvora. Malo je nezgodno, jer ni iz jednog izvora nema pada. Voda pomalo izvire ravno iz zemlje.

Olujni vjetar srušio dio škole

Odmorih se malo u Kimpangi nakon prošlotjednog posjeta nekim selima. Sljedeća nedjelja je Misijska. Red je da za Misijsku nedjelju bu-

Čim me pozdravi, ravnatelj katoličke škole poče mi iznositi svoju nevolju. Upravo kad su bili upisi prije dva-tri tjedna, vjetar mu srušio dvije učionice, ali ih do danas nisu popravili. Tako je sa zajedničkim poslovima. Prvo treba dobro "razmisliti" i razraditi taktiku kako što manje raditi.

dem tu, gdje je najveća zajednica, a tek onda nastavim dalje. Najbliže selo je Kishinde, udaljeno svega 17 km. U ovom kraju sela su vrlo udaljena jedna od drugih, pa nekada udaljenost prelazi i 30 km. Zato uvijek kažem da je Kishinde blizu, iako treba voziti puni sat, jer je cesta vrlo loša, a to je čak "autoput" koji povezuje dva milijunska grada, Kinshasu i Lubumbashi.

Iako neki kršćani u ovo vrijeme obrađuju zemlju vrlo daleko, 30 do 40 km, pa tamo i spavaju 2-3 mjeseca za vrijeme glavnih poljskih radova, u selu se uvijek nađe velika zajednica. Čim me pozdravi, ravnatelj katoličke škole poče mi iznositi svoju nevolju. Upravo kad su bili upisi prije dva-tri tjedna, vjetar mu srušio dvije učionice, ali ih do danas nisu popravili. Tako je sa zajedničkim poslovima. Prvo treba dobro "razmisliti" i razraditi taktiku kako što manje raditi. Sad se neki ljudi sjetili da bi trebalo praviti "prave" učionice – od tvrdoga građevinskog materijala i da bi cijelo selo trebalo danas o tome sa mnom razgovarati. Rekoh ravnatelju i ostalima. "Vi uvijek mislite na ono što je daleko, da ne biste uradili ono što sada treba uraditi. Jer već danas

trebam popraviti školu na jednostavan način, s krovom od slame, da djeca mogu učiti. A o građevinskim radovima s cementom bit će govora kad skupite mnogo kamenja i ispečete opeke." Ima ljudi koji u ovakvim prigodama znaju "mudrovati" da bi samo našli dovoljno razloga da danas ništa ne rade, odnosno da nikako ne rade.

Sijelo uz pjesmu i molitvu

Poslije večere, kad pade noć, bi nam ugodno sjediti vani ispod zvjezdanoga neba. Nema mjeseca, ali iznad nas trepere tisuće zvijezda na čistom nebu poslije kiše. U ovo vrijeme žene su u kući i vode brigu o maloj djeci, jer svako treba nahraniti. A ovdje nema bočica da djeca sama jedu. Mama mora nadgledati kako jedu i ona malo veća djeca. Svatko mora doći na svoje. Budući da svi jedu iz iste zdjele, manja djeca mogla bi biti prikraćena jedući sa svojom starijom braćom i sestrama. Svaki je obrok jedno malo natjecanje tko će brže!

Zato sam ja ispred kolibe okružen samo muškarcima. Ni mladi još nisu stigli. Spremaju se za večernji "koncert" uz vatru. Naložiše vatru.

Netko započe moliti *krunicu*. Treba tako, jer je Gospin mjesec listopad. Niže se *Zdravo Marijo* i pjesma iza svake desetke. Neki je posebni, mistični ugođaj u ovoj tihoj noći uz vatru, koja pucketa i obasjava ozbiljna, ali radosna i bezbrižna lica ovih muškaraca.

Poslije *krunice* dodoše i mladi iz dvaju zborova. Pjevaju izmjenice. I sve tako do 22:30 sati. Svuda oko nas puno je ljudi. Mladi plešu po ritmu bubnjeva. Kad se razidoše, ostadoh još oko pola sata sa skupinom muškaraca. Ti razgovori u kasnim noćnim satima vrlo su prikladni za pouku. Ne može se sve reći za vrijeme svete mise. Osim toga ljudi su slobodni postavljati pitanja. A nakon toga odlaze na spavanje, razmišljajući o onomu o čemu smo razgovarali.

Cijelu noć smetali su nam iz jedne sekte. Imali su smrtni slučaj, pa su bubnjali i pjevali što su jače mogli. Naši isto tako pjevaju i sviraju kada tko umre, ali ne stvaraju ni blizu toliko buke kao ovi iz sekta. Tamo gdje imaju mogućnost nabaviti pojačala, puste ih "do daske", tako da nitko na kilometar uokolo ne može mirno spavati. Za vrijeme svete mise krstio sam dvije bebe.

Sv. Ivan Teofan Vénard, andeoski mučenik

Valja napomenuti da njegov život i odnos prema duhovnim sadržajima pokazuje kako je važan odgoj djece u duhu vjere i života svetaca. Čitanje tih duhovnih štiva oblikovalo je njegov život, ali i njegovo životno opredjeljenje za Krista i njegovu Crkvu. Godine 1841. napustio je obiteljski dom radi odlaska u srednju školu u Doué-la-Fontaine. Isticao se marljivošću i intelektualnim sposobnostima, ostajući vjeran Gospodinu. Vjera mu je pomogla podnijeti ranu majčinu smrt. Melanie, njegova starija sestra, koju je uvijek smatrao svojim anđelom čuvarom, preuzela je odgoj braće nakon majčine smrti. S 18 godina rekao je Melanie da želi postati svećenik. Godinu dana studirao je filozofiju u sjemeništu u Montmorillonu, a zatim je stupio u bogosloviju u Poitiers, koja ga je posebno oduševila i o kojoj piše: „To je raj na zemlji.“ Tamo je prvi put sudjelovao na ređenju. Za njega je to bio „nebeski, a ne zemaljski događaj“. U pismima je postupno pripremao svoje najbliže na odluku o odlasku u misije, jer je znao da će ih ta vijest duboko pogoditi. „Zar nije točno da pristajete od svega srca predati me Bogu, predati me bez pridržaja, potpuno predati svog Teofana?“ pisao je u jednom pismu svojoj sestri. Nakon što je Ivan otišao u bogosloviju za inozemne misije, njegov otac izjavljuje: „Izgubio sam najljepšu laticu svoje ruže.“

Ivan Teofan rođen je 21. studenoga 1829. godine i isti je dan kršten. Kao dječak pomagao je ocu na imanju i posebno čuvao stoku u Saint-Loup-sur-Thouetu te čitao vijesti o širenju vjere po svijetu. To ga je posebno obradovalo i potaklo da uđe u Kongregaciju za inozemne misije u Parizu. Kao mladi svećenik otišao je u Vijetnam, gdje je djelovao osam godina. Ubijen je u 31. godini života. Unatoč okrutnim postupcima koje je doživio od svojih mučitelja nikada nije izgubio vedrinu i hrabrost. Rado je ponavljao: „Trebam hrabrosti u životu, živjela radost!“

Tko je zapravo Ivan Teofan? Kad su ga nosili na krštenje, vjerojatno nisu slutili da nose jednoga od budućih misijskih velikana. Rastao je okružen obiteljskom ljubavlju, u društvu svoje starije sestre i dvojice mlađe braće. Sadržaj njegova odrastanja bio je škola, crkva, polje gdje je čuvao domaće životinje na paši.

S devet godina, dok je u polju čitao vijest o životu i smrti Jeana Charlesa Cornaya, kojemu su odrubili glavu u Tonkinu 20. rujna 1837. godine, Teofan je rekao: „I ja isto želim ići u Tonkin! I ja želim umrijeti kao mučenik!“

U bogosloviji u Parizu proveo je 18 mjeseci. Zareden je za svećenika 13. srpnja 1852. Poglavari su ga poslali u misije u Kinu. Iz Francuske je otišao 16. rujna 1852. godine i stigao u misiju 19. ožujka 1853. Putovao je sa svojim prijateljem Theurelom. Slijedio je najteži trenutak njegova života zbog velike vrućine, učenja kineskog jezika za koji piše: „Spopada me napast da pomislim da je ovaj jezik i njegova slova izmislio đavao kako bi zakomplicirao njegovo učenje misionarima.“ Kasnije je otišao u Tonkin, vijetnamsku zemlju u kojoj je vladao užasan progon kršćana. Unatoč tomu osjećao se kao kod kuće, lakše je učio vijetnamski jezik. Teofan je sve svoje snage i sposobnosti uložio u širenje evanđelja. Progonstvo je postalo sve žešće. Vjernici i pastiri su se morali skrivati po raznim skloništim. Progonitelji su ga otkrili 30. studenog 1860. i odveli u Hanoi. Ispitivao ga je sam potkralj i dao je naredbu da ga se stavi u kavez od bambusa. Tijekom ispitivanja ostavio je dobar dojam, tako da je mogao svaki dan izići iz kaveza i kratko se prošetati po dvorištu. Unatoč svemu vojnici i čuvari pokazali su posebno poštovanje prema njemu dok je čekao carevu konačnu odluku. Konačno 2. veljače 1861. primio je vijest da je odlučeno da mu se odrubi glavu, što je i učinjeno. Sklopljenih ruku, s pogledom prema nebu, pjevao je *Veliča*. Zatim se svezan okrenuo prema izvršiteljima naredbe i mirno im poklonio oproštajni osmijeh. Pokopan je u Dong-Triju. S obzirom na to da je puno pisao mnogim ljudima, posebno svojoj obitelji, objava njegovih pisama mnoge je obradovala. Sv. Terezija od Djeteta Isusa tvrdila je da se prepoznala u njima: „To su moje misli, moja je duša slična njegovoj.“ Terezija ga je učinila svojim omiljenim „andeoskim mučenikom“ i držala ga za svetca. Kad je bila na samrti, zamolila je da joj se daju njegove relikvije, da joj bude na pomoć.

Ivan Teofan je proglašen svetim 19. lipnja 1988. godine, zajedno sa 117 vijetnamskih mučenika. Neka nam misli toga misijskog velikana budu poticaji na putu rasta u vjeri: „Mi smo cvijeće zasađeno na zemlji... Nastojmo se svjedjeti svemogućem Gospodinu i Učitelju po mirisu ili sjaju koji nam je darovan.“

Vlč. Odilon Singbo

DUBROVNIK 2016.

28. ljetni susret misionara i misionarki

Ljetni susret misionara i misionarki Crkve u Hrvata održat će se ove godine od 4. do 7. srpnja 2016. u Dubrovačkoj biskupiji. Domaćin susreta bit će mons. Mato Uzinić, dubrovački biskup, zajedno sa svojim svećenicima, redovnicima, redovnicama i Božjim narodom. Na susretu će sudjelovati misionari i misionarke iz Afrike, Latinske Amerike, Oceanije i misijskih zemalja u Europi, a uz njih i hvarsko-bračko-viški biskup mons. Slobodan Štambuk kao predsjednik Vijeća za misije Hrvatske biskupske konferencije, zatim

nacionalni i biskupijski ravnatelj Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Okupljanje je predviđeno u ponedjeljak 4. srpnja do 16 sati u Ordinarijatu Dubrovačke biskupije, Poljana Paska Miličevića 4, 20000 Dubrovnik.

Misionari i misionarke te biskupijski ravnatelji iz Hrvatske i BiH svoj dolazak trebaju najaviti do 15. lipnja 2016. na sljedeću adresu:

Papinska misijska djela u RH, Ksaverska cesta 12a, 10000 Zagreb, tel. 01/5635055, e-mail: missio.croatia@misije.hr.

MISIJSKA KRIŽALJKA – LIPANJ 2016.

Radosna vijest	Abrahamova žena	Vozilo	Tvrdo drvo	Zamjenica	Naša industrijska grana	Onaj koji je ispitivan	Sovin mužjak	Lagano	Prvo slovo	Rijeka u kongu	Odlazi	Povisiti	Radosna vijest
Svetkovina apostolskih prvaka													
Europska zemlja									Udovac Veznik				
Egipatsko božanstvo				Žensko ime Prvo slovo									
Bora					Godišnjaci Vrsta kukca						AO Rezač duhana		
	Zamjenica					Onaj koji niže Nije slobodan							Nikola
	Bor				RU KU				Muško ime Pokazna zamjenica				
	Veznik						Tona R			Konji Rimski 5			
	Grad susreta misionara 2016.												

Rješenja iz prošlog broja: GABRIJEL JUKIĆ, ZAMBIJA, ŽEPČE.

